

ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ VE TESKON+SODEX FUARI 10. KEZ KAPILARINI AÇTI

Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve TESKON+SODEX Fuarı İzmir’de 10. kez kapılarını açtı. Artık ülkemizde kongreler için örnek gösterilen model olan organizasyon yapısıyla, yoğun programıyla, bilimsel kalitesiyle, sosyal etkinlikleri ve fuarıyla dolu dolu dört gün yaşayan katılımcılar, TESKON’un sektördeki öncülüğünü bir kez daha alkışladılar.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası’nın onuncusunu düzenlediği X. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi (TESKON), İzmir’de MMO Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi’nde 13-16 Nisan 2011 tarihleri arasında yapıldı. Dört gün süren kongrenin ana teması “Enerji: Dünden Daha Az” olarak belirlendi.

Açılış törenine PVC borulardan oluşan enstrümanı kısa bir dinleti sunan Oğulcan Kuş’un gösterisi büyük beğeni topladı. TESKON organizasyonlarına düzenleme, yürütme kurullarında, bildiri sunarak, etkinlik yöneterek ve sekreteryada 10 kongredir sürekliliği görev alanlara teşekkür plakette verildi.

Kongre boyunca 13 bilimsel-teknik oturum, kurslar, çalıştaylar, dört büyük sempozyum ile büyük-küçük altı sempozyum ve seminer, bir panel, teknik gezi ve sosyal etkinlikler düzenlendi. Teskon+SODEX Fuarı’na ısıtma, soğutma, havalandırma, yalıtım, doğal gaz, jeotermal, güneş enerjisi alanlarında ürün ve hizmet üreten 100’den fazla firma katıldı.

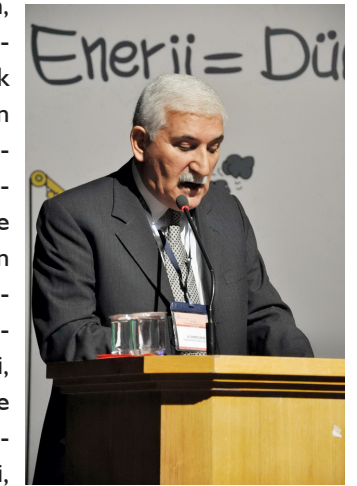
Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Serginin açılışında MMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya, Kongre Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Arısoy, SODEX Fuarçılık Yönetim Kurulu Başkanı Murat Demirtaş, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, destekleyen sektör dernekleri adına Türk Tesisat Mühendisleri Derneği Başkanı Gürkan Arı ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu birer konuşma yaptılar. Açılışa İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü Prof. Dr. Mustafa Güden, meslek odalarının ve sektör derneklerinin başkan ve temsilcileri ile çok sayıda delege ve davetliler katıldı.

Kongre açılışında konuşan MMO İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özsakarya; “1993 yılından bu yana düzenlenen 9 kongreyi 8 bin 961’i ka-

yıtlı delege olmak üzere 20 bini aşkın katılımcı, 100 bini aşkın ziyaretçi izlemiştir. 10 bin sayfayı aşkın kitap yayın dünyasına kazandırılmış ve TESKON fuarlarına bugüne kadar 958 firma, kurum ve kuruluş katılmıştır” dedi.

Hannover Messe Sodeks Fuarçılık Yönetim Kurulu Başkanı Murat Demirtaş; “Biz firma olarak sektörün tüm organizasyonlarını destekliyoruz. Meslek örgütlerimizin belirlediği Cumhuriyetimizin 100. yılında 10 milyar dolarlık hedefe ancak Teskon ve benzeri organizasyonların başarısıyla ulaşabiliriz” diye konuştu.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ise tesisat sektörünü değerlendirdiği konuşmasında özetle şöyle dedi: “Kongrelerimiz, tesisat mühendisliği alanında uzman mühendislik, enerji verimliliği, imar mevzuatı, yapı denetimi, disiplinler arası iş birliği, mesleki akreditasyon, tesisat mühendisliğinde personel belgelendirmesi, AB teknik mevzuatı, meslektaşlarımızın çıkarları, AR-GE çalışmaları, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği konularını meslek ve kamuoyu gündemine taşıyan bir platform olarak tarihe geçmiştir. Bu kongrelerde üretilen-paylaşılan bilgi ve teknoloji, 18 yıldır meslek alanımızın ve sektörün gelişmesine, halkımızın daha sağlıklı, planlı, güvenli,

temiz mekanlarda ve kentlerde yaşamasına hizmet etmektedir. 1540 tesisi bulunan sektörün yüzde 82'si KOBİ niteliğindeki işletmelerden oluşmaktadır. Sektörün pazar hacmi bugün 9 milyar TL dolayındadır. 2010 yılı sektör ithalatı 5,7 milyar dolar, ihracatı 3,6 milyar dolar; ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 63'tür. Sektörün ihracat artışı yüzde 39, büyüme hızı yüzde 22,5, ancak ithalat artışı yüzde 73'e yakındır. Ham maddede dışa bağımlılık, düşük katma-değer, GSMH içinde yüzde 0,65 (binde 65) olan AR-GE ve inovasyon altyapısının gelişmemiş olması, ara mal üretimindeki yetersizlik, ara mesleki eleman ihtiyacı, markalaşma ve patent sayısındaki düşük düzey, kayıt dışı oranının yüksek olması ve haksız rekabet, üniversite-sanayi iş birliğinin koordinasyonu ve ortak çalışmaların yeterli olmaması, sektörün başlıca sorunları arasındadır.”

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu konuşmasında; “10. Teskon'u ve 18 yıldır kongreyi başarıyla gerçekleştiren herkesi kutladı. Son yedi yıldır

İzmir'de en fazla yatırım yapan kurumun başkanı olarak nitelikli eleman ve kaliteli iş gücünün ne kadar önemli olduğunu çok iyi bildiklerini ifade eden Kocaoğlu, “Bu kongreler iş gücünün niteliğini yükseltmesi açısından büyük önem taşıyor. İzmir inşaat potansiyeli yüksek bir kent. Gelişmiş ülkelerde inşaat sektöründe ciddi standartlar var. Ülkemizde de bu standartlara ulaşmak için gösterilen her çabanın

desteklenmesine inanıyorum. Kongre ve fuara başarılar diliyorum” şeklinde konuştu.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğan- cı ise; “Odamız bu kongreleri başlatmasaydı ve ısrarla sürdürmeseydi, 'tesisat alanının' bir mühendislik alanı olduğu bilinci hâlâ oluşmamış olacaktı. Tesisat mühendisliğinin gelişmesine yepyeni perspektifler açılmayacaktı. Her iki yılda bir üretilen yeni bilgi ve teknoloji bir çatı altında buluşamayacaktı. Sürekli artan heyecanla bir araya gelmenin sinerjisi bu sektörde hiç yaratılmayacaktı” dedi.

Kongre Yürütme Kurulu Başkanı Ahmet Arısoy

da kongrenin dört gün boyunca aynı anda 11 salonda 158 konu başlığının tartışıldığı dev bir organizasyon olduğunu söyledi. Kongre kapsamında 5 sempozyum, 7 seminer, 16 kurs, bir panel, 3 sabah toplantısı, 4 atölye çalışması, 3 teknik gezi, bir kültürel gezi, 2 kokteyl ve bir konser düzenleneceğini

belirten Arısoy, Teskon'un, ülkemizde örnek bir organizasyon modeli ve gerçek bir marka olduğunu vurguladı.

Kongreyi destekleyen sektör dernekleri adına söz alan **Türk Tesisat Mühendisleri Derneği (TTMD) Başkanı Gürkan Arı** ise sektör derneklerinin 15 yıldır eğitim, yayınlar ve etkinliklerle sektörün gelişmesine ciddi katkıda bulduklarını ifade etti. Derneklerin en önemli hedeflerinin tesisat sektöründe ihracat rakamlarını yükseltmek olduğunu vurgulayan Arı, derneklerle Teskon etkileşiminin karşılıklı üretimi teşvik edici bir enerji yarattığını kaydetti.

Açılış konuşmalarının ardından 10 Teskon boyunca görev alan ve kongre çalışmalarına çeşitli biçimlerde katkıda bulunanlara teşekkür plaketleri verildi. 10 kongrenin görüntülerinin eşlik ettiği tören sonunda, TESKON organizasyonlarına değerli katkılarda bulunan, ancak süreç içinde sonsuzluğa uğurladığımız meslektaşlar saygı ve özlemle anıldı. Törenin ardından TESKON+SODEKS Fuarının açılış kurdelesi sahnede kesilerek konuklar Fuar alanına davet edildi.

SEKTÖR, “ENERJİ KİMLİK BELGESİ” UYGULAMASININ DURDURULMASINI İSTEDİ

1 Ocak 2011 tarihinde yürürlüğe giren “Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği” gereğince yapı ruhsatı almak için belediyelere verilmesi zorunlu olan Bina Enerji Kimlik Belgesi (EKB), Bakanlığın hazırladığı yazılım programı (BEP-TR) çalışmadığı için dört aydır verilemiyor. Proje yapan tasarımcılar ve sektör temsilcileri uygulamanın durdurulmasını ve sağlıklı çalışan yeni bir programın hazırlanmasını, meslek odalarının ve kullanıcıların görüşlerinin alınmasını istedi.

Binalarda Enerji Performans Yönetmeliğinin önemli bir parçası olan Bina Enerji Kimlik Belgesi uygulaması ve ilgili BEP-TR yazılımı, 10. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresinin “Binalarda Enerji Performansı Sempozyumunda” ve “Binalarda Enerji Performansı Uygulamaları Panelinde” uzmanlar, tasarımcılar, sektör temsilcileri ve akademisyenler tarafından tüm boyutlarıyla tartışıldı. Yöneticiliğini Prof. Dr. Macit Toksoy’un yaptığı panele İzmir Büyükşehir Belediyesi adına İsmail Ası, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı adına Murat Bayram, Türk Tesisat Mühendisleri Derneği (TTMD) adına Abdullah Bilgin, Makina Mühendisleri Odası (MMO) adına Yönetim Kurulu Başkan Vekili Şua-yip Yalman ve MMO İzmir Şube BEP-TR Çalışma Grubu adına Şube Yönetim Kurulu Başkan Vekili Güniz Gacaner konuşmacı olarak katıldı.

Gerçekleştirilen tartışmalar sonucunda katılımcılar; Enerji Kimlik Belgesi verilmesi amacıyla geliştirilen BEP-TR yazılımının yöntem açısından yeterince tartışılmadığı; yöntemle geliştirilen yazılım arasındaki uyumun tam olarak test edilmediği; yazılımın getirdiği referans binaya uyum sağlama zorunluluğunun uygulanabilir olmadığı; yazılımın kullanıcı dostu olmadığı, web tabanlı kullanımda sıkıntılar yaşandığı; yazılımla ilgili dokümanların yetersiz olduğunu ortak görüş olarak dile getirdiler.

Toplantılara katılan sektör ve meslek odaları temsilcileri, akademisyenler, tasarımcılar ve uzmanlar, Bakanlığın mevcut BEP-TR yazılımının uygulamasını durdurmasını, BEP-TR uygulamasının yürürlüğe girdiği 1 Ocak 2011 tarihinden bugüne konuyla ilgili yaşanan tüm deneyimlerin gözden geçirilerek değerlendirilmesi, Makina Mühendisleri Odası, sektör dernekleri ve uzmanların katılımıyla yeni bir yazılımın gerçekleştirilmesi amacıyla yol haritasının çizilmesi konularında görüş birliğine vardılar.

Binalarda Enerji Kimlik Belgesi Uygulamasında Mevcut Durum

Binalarda enerjinin verimli kullanılması amacıyla AB’nin zorunlu kıldığı mevzuat kapsamında 1 Ocak 2011 tarihinde yürürlüğe giren “Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği” uygulamada karşılaşılan problemler nedeniyle inşaat sektörünü kilitlenme noktasına getirdi. “Enerji: Dünden daha az” temasıyla gerçekleştirilen 10. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi (TESKON) kapsamında düzenlenen “Binalarda Enerji Performansı Uygulamaları Panelinde” konuşan Prof. Dr. Macit Toksoy, tesisat ve elektrik mühendisleri ile mimarların projeleriyle birlikte yapı ruhsatı aşamasında belediyelere vermek zorunda oldukları Bina Enerji Kimlik Belgelerinin, Bakanlığın hazırladığı yazılımdaki hatalar ve internet erişim sorunları nedeniyle düzenlenemediğini söyledi. Yönetmeliğin zorunlu kıldığı bir uygulamanın fiilen gerçekleşemez noktaya geldiğini vurgulayan Toksoy, belediyelerin Kimlik Belgesi taleplerini, sorumlu mühendislerden aldıkları taahhüt belgeleriyle İskan Ruhsatı aşamasına ertelediklerini bildirdi. Kısa zamanda köklü bir çözüm için adım atılmazsa inşaat sektörünün kilitleneceğini belirten Toksoy, yazılım programındaki teknik hataları örnekleriyle anlattı ve programın yalnız belli metrekairelerdeki konutlar için işletilebileceğini söyledi.

MMO İzmir Şube BEP-TR Çalışma Grubu Üyesi ve Şube Yönetim Kurulu Başkan Vekili Güniz Gacaner ise AVM, sinema, hastane vb. kompleks yapılarda bu programdan sonuç almanın mümkün olmadığını söyledi. MMO İzmir Şubesi bünyesinde programı test etmek amacıyla oluşturulan çalışma grubunun haftalarca uğraşmasına rağmen bir alışveriş merkezi için enerji kimlik belgesi oluşturamadıklarını raporla açıklayan Gacaner, kısaca BEP-TR olarak adlandırılan yazılımın uygulanmasının durdurulmasını istedi.

MMO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Şuayip Yalman'ın sunduğu Oda raporunda ise; Yönetmeliğin yapısının uygulamada sorunlara neden olduğu, detaylar yerine daha anlaşılır bir çerçeve yönetmelik olması gerektiği, yazılım

hazırlanırken AB deneyiminden yararlanılmadığı, BEP-TR'nin belediyeler tarafından kontrolünün zor olacağı, denetimin kamusal olması gerekliliğinden hareketle Makina Mühendisleri Odası'nın bu alanda denetim görevini üstlenmeye hazır olduğu belirtildi.

TTMD Eski Başkanı Abdullah Bilgin ise "4 ayda yalnızca 400 enerji kimlik belgesi belgesinin verildiğini, oysa Türkiye'de yılda 100 bin yapı ruhsatı verilmek zorunda olduğunu belirterek, "En kısa sürede bu yazılımın yürürlüğü durdurulmalı" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi İmar İşleri Şube Müdürü İsmail Ası ise büyük emekle oluşturulan yasal düzenlemenin yaşama geçirilememesinin üzüntü kaynağı olduğunu, 1 Ocak'tan itibaren bu belgeyi alamadıkları için belediye olarak yapı ruhsatı veremez hale geldiklerini ve Bakanlığa bunu anlatma fırsatı bulamadıklarını söyledi.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Enerji Verimliliği Daire Başkanı Murat Bayram ise BEP-TR programı hazırlık sürecinde önemli sıkışmalar yaşandığını, günde 16 saat çalışarak yazılımı, Yönetmeliğin öngördüğü tarihe yetiştirdiklerini söyledi. Programın henüz ham olduğunu kabul eden Bayram, Kongrede dile getirilen görüşlerin tamamını Bakanlığa iletileceğini belirtti. Murat Bayram, ülkemizde enerji kimlik belgesi uygulamasına geçişin ciddi bir gelişme ve deneyim olduğunu vurguladı.

X. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ/TESKON 2011 SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

İlki 1993 yılında düzenlenen, 18 yıllık bir birikim ve geleneği olan, X. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi 13-16 Nisan 2011 tarihleri arasında TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına İzmir Şubesi yürütücülüğünde İzmir'de düzenlenmiştir.

Kongreyle birlikte paralel tasarlanan TESKON+SODEX Fuarı da Hannover Messe Sodeks Fuarcılık A.Ş. tarafından aynı tarihlerde gerçekleştirilmiştir. Kongre ve Fuar etkinliklerinin tamamı MMO Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde bulunan 11 salon ve 1760 metrekarelik fuar alanında gerçekleştirilmiştir. Kongre 18 kurum ve kuruluş ile 13 üniversite tarafından desteklenmiş olup, kongre boyunca toplam 61 oturumda 158 bildiri sunulmuştur.

Kongre sırasında toplam 5 sempozyum, 7 seminer, 16 kurs, 1 panel, 4 atölye çalışması ve 3 sabah toplan-

tısı gerçekleştirilmiştir. Kongreyle paralel düzenlenen TESKON+SODEX Fuarına ise sektörde ürün ve hizmet üreten temsilcileriyle birlikte 134 kuruluş katılmıştır. Kongreyi 1430'u kayıtlı delege olmak üzere, 3000'i aşkın mühendis, mimar, teknik eleman ile üniversite, meslek yüksek okulu ve meslek lisesi öğrencisi izlerken, fuar 6500'ü aşkın kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

X. Kongre, katılımcı, bildiri, kurs, seminer, sempozyum, oturum sayıları bakımından bugüne kadar düzenlenen en kapsamlı kongre olmuştur. Bu kongremizde kurslara ve

seminerlere olan aşırı ilgi dolayısıyla, bu toplantıların önümüzdeki dönemde HVAC eğitimine (okuluna) dönüştürülmek suretiyle tekrarlanması önerilmektedir.

Oturumlarda, tesisat mühendisliği alanındaki bilimsel, teknolojik gelişmeler ve uygulamalar ile sektörde yapılan AR-GE çalışmalarının tanıtıldığı, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı bildiriler sunulmuştur. Bilimsel/Teknolojik Çalışmalar başlıklı oturumlarda, tesisat mühendisliği ve ilgili alanlarda uluslararası ölçekte yenilik getiren teorik veya deneysel özgün araştırma sonuçları sunulurken, seminer ve sempozyumlarda yine uluslararası ölçekte yapılmış uygulama ve araştırmalar tartışılmıştır.

X. Kongre, bina fiziği, binalarda enerji performansı, iç hava kalitesi vb. alanlarda disiplinler arası ortak çalışmaların sunulduğu önemli bir platform haline gelmiştir.

X. Kongremizde gerçekleştirilen oturumlar aşağıda belirtilmiştir.

Sempozyumlar:

- Binalarda Enerji Performansı
- Bina Fiziği
- İç Hava Kalitesi
- Termodinamik Ve Tesisat
- Soğutma Teknolojileri

Seminerler:

- Jeotermal Enerji
- Konfor ve Ekonomi
- Söndürme Sistemlerinde Yeni Gelişmeler
- Bacalar
- İstanbul İstinye Park Projesi'nin Projelendirme, Uygulama, İşletme Açısından Değerlendirilmesi
- Sözlü İletişim - Diyalog Yönetimi
- Etkili ve Verimli Sunum Teknikleri

Kurslar:

- Mutfak Havalandırması
- Su Şartlandırma
- Akustik Tasarım
- Hap (Hourly Analysis Program)
- Temel ve Uygulamalı Psikrometri
- Konutlarda Doğalgaz
- Hastane Hijyenik Alanlar Proje Hazırlama Esasları

- Güneş Enerjisi İle Isıtma/Yardımcı Isıtma
- Sanayide Enerji Ekonomisi Yöntemleri
- Sanayide Doğalgaz
- Soğuk Depo İşletmesi
- Sistem Seçimi
- Kurutmanın Temelleri
- Şantiye Kuruluşu, Test Yıkama Ve Devreye Alma İşlemleri
- İklimlendirmenin Temel Prensipleri, İç Hava Kalitesi Standartları
- Soğutma Sistemleri, Hesapları ve Modellemesi

Atölye Çalışmaları:

- Tesisat Mühendisliği Eğitimi
- Yapı Denetimi
- Genç Mühendislerin ve Sektörün Sorunları
- Kamu İhale Kanunu

Kongrede gerçekleştirilen tek panelde ise ülke gündeminde önemli bir yer tutan, "Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Uygulamaları" başlığında ilgili konular ayrıntılarıyla bakanlık, oda, üniversite ve sektör temsilcileri paydaşlarınca tartışılmış olup, somut görüş ve öneriler üretilmiştir.

Kongre kapsamında düzenlenmesi geleneksel hale gelen sabah kahvaltısı toplantılarında, "Tesisat Konusunda Akredite Laboratuvarlar", "Meslek İçi Eğitim", "Sektörel Kongre ve Sempozyumlar" konuları ele alınmıştır. Bu toplantılara başta Kongremizin Düzenleme, Yürütme ve Danışmanlar Kurulu üyeleri olmak üzere, panel yöneticisi

lerimiz, oturma başkanlarımız ve sektör dernekleri temsilcileri etkin bir katılım gerçekleştirmişlerdir.

Kongre sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

1. Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği'nin önemli bir parçası olan Enerji Kimlik Belgesi uygulaması ve ilgili BEP-TR yazılımı, kongrede "Binalarda Enerji Performansı Sempozyumu" ve "Binalarda Enerji Performansı Uygulamaları Paneli"nde uzmanlar, tasarımcılar, sektör temsilcileri, akademisyenler tarafından tüm boyutlarıyla tartışılmıştır. Gerçekleştirilen tartışmalar sonucunda;

- Enerji Kimlik Belgesi verilmesi amacıyla geliştirilen BEP-TR yazılımının yöntem açısından yeterince tartışılmadığı,
- Yöntemle geliştirilen yazılım arasındaki uyumun tam olarak test edilmediği,
- Yazılımın getirdiği referans binaya uyum sağlama zorunluluğunun uygulanabilir olmadığı,
- Yazılımın kullanıcı dostu olmadığı, WEB tabanlı kullanımında sıkıntılar yaşandığı,
- Yazılımla ilgili dokümanların yetersiz olduğu, söz alan konuşmacılar tarafından ortaklaşa olarak dile getirilmiştir.

Toplantılara katılan sektör ve meslek odaları temsilcileri, akademisyenler, tasarımcılar, uzmanlar;

- ▶ Mevcut BEP-TR yazılımının uygulamasının durdurulması,
- ▶ BEP-TR uygulamasının yürürlüğe girdiği 1 Ocak 2011 tarihinden bu güne, konuyla ilgili yaşanan tüm deneyimlerin gözden geçirilerek değerlendirilmesi,
- ▶ Makina Mühendisleri Odası, sektör dernekleri ve uzmanların katılımıyla yeni bir yazılımın gerçekleştirilmesi amacıyla yol haritasının çizilmesi konusunda görüş birliğine varılmıştır.

2. Gerek tüketicinin korunması, gerek üretim kalitesinin artırılması, gerekse ülkemizde enerji verimliliği çalışmalarının vazgeçilmez bir parçası sayılan akredite edilmiş test ve belgelendirme laboratuvarlarının eksikliği dile getirilmiş, bu konuda bağımsız yönetimler altında kurulması yönünde sürdürülen çalışmaların koordine edilmesi konusunda ortak girişimlerde bulunulması önerilmiştir.

3. Aynı ve benzer konularda aynı kurum çatısı altında veya farklı kuruluşlar tarafından düzenlenen kongre, sempozyum vb. etkinliklerin emek ve kaynak israfına yol açtığı dile getirilmiş, bu etkinliklerin düzenlenmesi aşamasında ortaklaştırılması, sadeleştirilmesi yönünde çalışmaların yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

4. Günümüzde üniversitelerde verilen eğitim meslek eğitimi değildir. Meslek eğitimi, mesleğin sürdürülmesi sırasında verilmesi gerekmektedir. Meslekte uzmanlık ve belgelendirme (Profesyonel Mühendislik) kaçınılmazdır. Bu konuda Makina Mühendisleri Odası, sektör dernekleri, üniversiteler eğitim süreçlerine katkı koymalıdır. Meslek içi eğitimin geliştirilmesi konusunda Makina Mühendisleri Odası'nın sektör temsilcileri ve üniversitelerle bir atölye çalışmasını gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

5. Kamu İhale Kanunu kapsamında yürütülen çalışmalarda sorunlar yaşandığı dile getirilmiş olup, Kanun'da, konuyla ilgili yapılabilecek iyileştirmeler konusunda Makina Mühendisleri Odası tarafından bakanlık yetkilileri, yatırımcı kuruluşlar, tasarımcı ve uygulamacıların katılımıyla atölye çalışması düzenlenmesi önerilmektedir.

6. Büyük bir bölümü deprem riski altında olan ülkemizde, yapı üretim ve denetim sürecine ilişkin yasal mevzuat, güvenli, sağlıklı, konforlu yapıların üretilmesini sağlamaktan uzaktır. Yapıların planlama, tasarım, üretim ve denetim süreçlerinin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç olup, meslek odalarının da sürece daha etkin bir biçimde katılımını sağlayacak yeni bir tasarım, üretim ve denetim modelinin yaratılması önemle vurgulanmıştır. Bu kapsamda Yapı Denetimi Yasası'nda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Yasa Teklifi Meclis gündeminden geri çekilmeli, meslek odalarının da içinde yer alacağı bir çalışmayla, Yapı Denetim Yasası ve İmar Kanunu ile bağlı ikincil mevzuatlar yeniden düzenlenmelidir.

7. Hastane hijyenik klima ve havalandırma tesisatı, test, devreye alımı ve bakımı konusunda ülkemize özel standardın çıkarılması için Odamız tarafından önerilen taslak çerçevesinde TSE'yle başlatılan çalışmaların sonuçlandırılması için girişimlerde bulunulmalıdır

8. Jeotermal enerji kaynaklarının kullanımı konusunda;

a. Jeotermal enerjiden elektrik üretimi başta olmak üzere, sera ısıtıcılığı projelerinde büyük bir artış görülmektedir. Jeotermal enerji araştırmaları 50 yıl öncesinde başlamış olmasına rağmen, son bir yılda yapılan uygulamalar elli yılda yapılandan fazladır. Ülkemizin bilinen jeotermal potansiyeli elektrik üretimi için 1800 MWe, doğrudan kullanımda 40.000 MWt olarak tahmin edilmektedir. Ancak, dünyada jeotermal kaynakların büyük bir kısmı volkanik alanlarda bulunurken, ülkemizdeki volkanik sahalar henüz araştırılmamıştır. Uzun ve pahalı bir araştırmayı gerektiren bu alanda MTA ve üniversitelerin projeler geliştirmesi gerekmektedir.

b. Başarıya ulaşmış işletmelerin ürünlerini piyasa fiyatının üzerinde satın alma garantisi veren teşvik uygulamaları yerine, son derece pahalı ve oldukça riskli olan arama evresinin desteklenmesi, yer altı zenginliklerimize ulaşmayı kolaylaştıracaktır. Türkiye'de 250°C sıcaklık sınırının aşıp-aşılamayacağı uzun yıllar tartışılmıştır. 2010 yılı sonunda Salihli'de 250°C sıcaklığa ulaşan bir kuyu delinmiş, hemen ardından Alaşehir yöresinde MTA 287°C sıcaklığa sahip bir kaynağa ulaşmıştır. Örnekler yer altı zenginliklerimizi aramak için yapılacak çalışmaların karşılıksız kalmayacağını kanıtlamaktadır.

c. Jeotermal rezervuarlar, sürdürülebilir ve yenilenebilir bir işletme stratejisiyle yönetilmelidir. Jeotermal kaynakların işletildiği sahalarda, yeryüzünde çökmeler oluşabilmektedir. Özellikle yerleşim bölgelerindeki sahalarda çökme yaratmayacak bir işletme stratejisi belirlenmeli, bu konuda çalışma ve araştırmalar yapılmalıdır.

d. 2007 yılında kabul edilen "Jeotermal Kaynaklar ve Mineralli Sular Kanunu" jeotermal sahaların bütünlüğünü koruyamamaktadır. Bir tek saha çok sayıda ruhsata ve doğal olarak çok sayıda farklı işletmeye konu olabilmektedir. Bu durum jeotermal kaynaklar üzerinde giderilemeyecek zararlara neden olabilecektir. Sahaların bütünlüğünü sağlayacak yasal altyapının ve etkili bir denetim mekanizmasının kurulması sağlanmalıdır.

9. Standart dışı bacaların denetim altına alınması, can güvenliğini tehdit eden tüm bacaların kullanımına son verilmesi, bu bacaların ıslah edilmesi ya da kullanımının yasaklanması sağlanmalıdır. Bu konuda bakanlıklar, meslek odaları ve sektör dernekleriyle iş birliği yapılması önerilmektedir.

10. X. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Teskon + Sodex Fuarı'nın niteliği ve niceliğiyle çağdaş, demokratik, sanayileşen bir Türkiye yaratılması sürecine katkıda bulunacağı inancıyla yukarıdaki istemlerimizin yaşama geçirilmesinin takipçisi olunarak, aynı anlayışla iki yıllık periyotlarda katılımın daha da arttırılarak, XI. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Fuarı'nın gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

VI. ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONGRESİ ADANA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın düzenlediği VI. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi, 21-23 Nisan 2011 tarihlerinde Adana'da Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi'nde gerçekleştirildi.

Kongre boyunca; **“İSG’de Günümüz Gelişmelerine Çok Yönlü Bakış”** başlığı altında bir panel, “İSG’de Hukuki ve Cezai Sorumluluklar”, “İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarında Yaşanılan Sorunlar”, “Üniversitelerde İSG Eğitimleri”, “Tersanelerde İş Kazaları Önenebilir Mi?” ve “OSGB/İSGB’lerin Durumu” başlıkları altında altı özel oturum, “Sağlıkta Dönüşümün İş Sağlığı ve Güvenliğine Getirdikleri”, “İş Yerlerinde Ergonomik Riskler ve Hızlı Maruziyet Değerlendirme Yöntemi”, “Dünya Çelik Birliği ve İş Sağlığı Güvenliği Yaklaşımları” ile “Çalışma Ortamının Tehlike ve Risklerinin Değerlendirmesinde Yapılan Hatalar ve Kullanılması Gereken Yöntemler” başlıkları altında dört konferans düzenlendi. Kongrede süresince 28s bildiri sunuldu.

Üç gün süren kongrenin açılış konuşmaları Makina Mühendisleri Odası (MMO) Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Atıcı, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ve Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alper Akınoğlu tarafından yapıldı.

“İşçi Sağlığı ve Güvenliği Politikaları Gelişmişlik Düzeyiyle Doğru Orantılı”

MMO Adana Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Atıcı, açılış konuşmasında bilim, teknoloji ve sanayileşmenin toplumsal gelişim ve değişimin temel dinamikleri olduğunu, bilimin teknolojiyi, teknolojinin ise katma

değeri ve artı değeri yüksek sanayileşmeyi geliştirerek, refah toplumunun ve ülke demokrasisinin düzeyini yükselttiğini ifade etti. Atıcı, ülkemizdeki yaygın kanının aksine sanayileşmenin ve kalkınmanın bedelinin iş kazalarından ve meslek hastalıklarından gereği gibi korunamayan, işsiz kalma ve işini kaybetme korkusu yaşayan, örgütlenmeleri engellenen ve sosyal güvenliğinden endişe duyan bir çalışan kesim

yaratmak olmaması gerektiğini vurguladı. “İnsanın refahı, mutluluğu, sağlığı ve güvenliğinden ödün veren bir sanayileşme ve kalkınma anlayışı benimsenemez” diyen Atıcı, çalışma yaşamının en önemli konularından olan işçi sağlığı ve güvenliğine yönelik yeterli önlemlerin Türkiye’de ne yazık ki alınmadığını işaret ederek şöyle konuştu: “Oysa bir ülkenin işçi sağlığı ve güvenliğine yönelik politikaları o ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmişlik düzeyiyle doğru orantılıdır. Ülkemizde her yıl on binlerce iş kazası, binlerce can kaybı, yine binlerce iş göremez duruma gelmiş insanımız, kaydı sağlıklı bir şekilde tutulmadığından tam sayısını asla tahmin edemeyeceğimiz meslek hastalıklarına yakalanmış insanlarımız ve toplamda milyonlarca iş günü kaybı meydana gelmektedir. Toplam istihdamın yaklaşık yüzde 50’sinin kayıt dışı istihdamdan oluştuğu ülkemizde bu kayıt dışı alanda hiçbir denetim ve iyileştirme çalışmasının da yapılmadığı düşünüldüğünde bu tablo daha da vahim bir hal almaktadır.”

“İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Alanında Kriz Derinleşecek”

Kongre açılışında konuşan MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarının doğru çözümlere kavuşturulmasına yönelik güvenlik önlemlerinin geliştirilmesinin mesleklerinin ve Oda’nın temel görevleri arasında olduğunu belirtti. Oda’nın uzmanlık alanlarıyla ilgili tüm dallarda olduğu gibi işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda da geliştirici ve iyileştirici çalışmalara katkıda bulunmayı en önemli görevlerinden biri olarak gördüğünü vurgulayan Çakar, Oda’nın 12 yıldan bu yana düzenlediği işçi sağlığı, iş güvenliği ve bağlantılı konulardaki sempozyum ve kongrelerin, mevzuat ve uygulamalar açısından henüz ülkemizde yeni olan bu konuya ilişkin duyarlılıkların yerleşmesinde önemli ve uyarıcı bir rolü bulunduğunu savundu. Kongrelerde şekillenen bütünlüklü önerilerin bu alanda önemli açılımlar sağladığını işaret eden Çakar, “Odamız İşçi Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubunca her yıl güncellenen İşçi Sağlığı ve Güvenliği Oda Raporumuz, bu konuda çalışma yapan kesimler için önemli bir başvuru kaynağıdır. Odamız, tüm

mesleki uygulama alanlarımızda olduğu gibi bu alanda çalışacak üyelerimizin konularında bilgi ve deneyimlerinin geliştirilmesini, lisans eğitiminin meslek içi eğitimlerle desteklenmesini ve yaşam boyu eğitimi zorunlu görmektedir. İşçi sağlığı ve güvenliği alanında çalışacak üyelerimizde aranacak koşullar, Oda Merkezi'nde oluşturduğumuz komisyonlar aracılığıyla belirlenmiş ve 'İş Güvenliği Mühendisliği'ne yönelik meslek içi eğitim programları ve eğitim kitapları hazırlanmıştır. Üyelerimiz ve ilgililerin kullanımına yönelik olarak kongrelerimizin bildiri, panel kitaplarının yanı sıra iş güvenliği, periyodik kontroller, kaldırma iletme makinaları, basınçlı kaplar, yangın güvenliği, iş makinaları ve ilgili konularda yüzlerce kitap basılmıştır" diye konuştu.

Mevzuat Hazırlıklarında Meslek Örgütlerinin Görüşleri Önemsenmedi

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İş Güvenliği Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği'nin 7 Temmuz 2002 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiğini anımsatan Ali Ekber Çakar, bu Yönetmelik uyarınca iş güvenliği konusunda çalışacak üyelerin Meslek İçi Eğitim Merkezlerinde eğitilerek belgelendirildiğini kaydetti. Oda'nın, üyelerini eğitime ve belgelendirme faaliyetleri yanında tekniğin gerektirdiği araç, gereç ve cihazları kullanarak uzman üyeleri ve teknik görevlileri eliyle 'İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nde istenen periyodik kontrolleri de gerçekleştirdiğini söyledi. Ülke genelinde istihdam ettikleri 352 teknik görevlinin sürekli hizmet içi eğitimden geçirildiğini açıklayan Oda Başkanı Çakar, iş güvenliği konusunda yürüttükleri faaliyetlerin 2004 yılında Türk Akreditasyon Kurumuna (TÜRKAK) akredite ettirildiğini ve Oda'nın A Tipi Muayene Kuruluşu olduğunu ifade ederek şu bilgileri verdi: "Personel Belgelendirme Kuruluşumuz da ilgili standart kapsamında TÜRKAK'a akredite ettirilmiştir. Bu husus, düzenlediğimiz mühendis yetki belgelerinin uluslararası tanınırlığı ve ülkemiz lehine önemli bir kazanım olarak, işçi sağlığı ve iş güvenliğinde ilk kamu adresi olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından kamu yararı doğrultusunda değerlendirmeyi beklemektedir. 2003 tarihli İş Yasası'nda 'İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, TMMOB'nin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir' denilmektedir. 'İş Güvenliği ile

Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te ise 'iş güvenliği uzmanlığı' gibi bir tanım getirilmiş ve mühendisler ile teknik elemanlar bir tutulmuştu. Üzülerek belirtmek isterim, Bakanlık tarafından mevzuat hazırlık süreçlerinde meslek örgütleri ve sendikaların görüşlerine önem verilmemiştir. Bu nedenle yapılan yönetmeliklerin birçoğu Odamız ve TMMOB, TTB gibi meslek örgütleri ve sendikalar tarafından yargıya götürülmektedir. Yine üzülerek belirtmeliyim ki, bu yasa maddesi uygulanmamıştır. Uygulamada bulunan 'İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik' sonucu iş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği bugün büyük yara almış ve piyasaya açılmış durumdadır."

İş Güvenliğinde Mühendislik Uygulamaları Büyük Önem Taşıyor

Oysa mühendislik bilimlerinin işçi sağlığı ve iş güvenliğine doğrudan ve dolaylı katkıları bulunduğunu savunan Ali Ekber Çakar, ortam ölçümleri ve iş yeri ortamına yönelik toplu önlemlerle yangınlara yönelik önlemler, kaldırma-iletme araçları, basınçlı kaplar, elektrik sistemlerinin periyodik kontrollerinin yalnızca mühendislerin yapabileceği hizmetler arasında yer aldığını vurguladı. İş güvenliği alanında mühendislik uygulamalarının büyük önem taşıdığının altını çizen MMO Başkanı Çakar, iş yerlerindeki iş güvenliği sorunlarının saptanmasına yönelik risk analizlerinin yapılması, tehlikeli durum ve davranışların giderilmesine yönelik önlemlerin geliştirilmesinin, iş güvenliği yönetim sistemi unsurlarının yaşama geçirilmesinin, düzenli ve periyodik denetimlerin sürdürülmesinin, etkili ve amaca uygun eğitim programlarının uygulanmasının doğrudan mühendislik hizmetleri olduğunu dile getirdi.

"Küresel Güçlerin Ucuz Emek Deposu Olduk"

Çakar, iş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği konusundaki değişimlere ilişkin şu açıklamalarda bulundu: "Neoliberal döneme damgasını vuran ve bizim gibi ülke-

lere dayatılan uluslararası iş bölümü gereğince fason üretim ve taşeronlaştırmaya dayalı dışa bağımlı sanayimizin iş gücü kayıt dışına itilmiştir. Küresel güçlerin ucuz emek deposu olmuş durumdayız. Büyüme ile sanayileşme, kalkınma, gelir dağılımı, istihdam ve refah arasında ve aynı şekilde verimlilik ile istihdam arasındaki bağlar tamamen kopmuş durumdadır. Sanayide son 12 yılda emek verimliliği artışı yüzde 70 gibi hayli yüksek bir oranda gerçekleşmiş, ancak reel ücretler yüzde 12,5 oranında gerilemiştir. Yaratılan katma değer kâr, faiz ve ücret dağılımında ücretlerin payı azalmakta, kârlar ve faiz ödemelerinin payı ise artmaktadır. 2003 sonrasında tüm çalışma yaşamı ve iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları neoliberal dönüşüme tabi tutuldu. Özellikle 2003 yılından bu yana çalışma yaşamıyla ilgili yapılan tüm düzenlemeler emeğin, mühendisliğin ve işçi sağlığı ve iş güvenliğinin aleyhine hususlarla doludur. Örneğin 4857 sayılı İş Kanunu, 4947 sayılı Torba Kanun, 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5920 ve 5921 sayılı İş Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunlar, 6009 sayılı Torba Kanun, 4 Şubat 2011 tarihli Ulusal İstihdam Strateji Belgesi, 6111 sayılı Torba Kanun'la çalışma yaşamı esnek üretim ve esnek çalışma temelinde yapılandırılmış; işçi sağlığı ve iş güvenliği politikaları alt üst edilerek piyasaya açılmıştır. İş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği uygulamaları daha yerleşmeden geriletilmiş, tüm yargı kararlarına karşın piyasa ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş tüzükler ve yönetmelikler çıkarılmıştır. Davutpaşa, Tuzla, Kemalpaşa, Dursunbey, OSTİM'deki 'iş cinayetleri' tam da bu temele, çalışma ya-

şamı ve işçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarındaki yapısal sorunlara işaret etmektedir.”

“Ulusal İstihdam Stratejisi”

Güvencesiz Çalışmayı Yaygınlaştıracak

Neoliberal değişimin ruhunu yansıtan son “Ulusal İstihdam Stratejisi”nin de bundan sonra yapılacak tüm düzenlemelere parça parça sızarak esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerini yaygınlaştıracığı uyarısında bulunan Ali Ekber Çakar, geçici ve kiralık işçilik uygulamasına geçileceğini, özel istihdam bürolarının yaygınlaştırılacağını, kıdem tazminatlarının budanacağını, “bölgesel asgari ücret” uygulaması yoluyla asgari ücretin geriletileceğini, 25 yaş altı yeni genç işçilerin

güvencesiz ucuz emek sömürüsüne tabi tutulacağını ve bütün bunların sosyo-ekonomik kriz öğeleriyle birlikte işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki krizi de derinleştireceğini belirtti. İş Yasası'nın iş yerlerinin kurulması aşamasında iş yeri koşullarının işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerine uygun olmasını teşvik eden maddesinin 2008 yılında 5763 sayılı “Torba Yasa”yla değiştirildiğine ve 4 Aralık 2009 tarihli “İşletme Belgesi Alınması Hakkında Yönetmelik”le 50'den az işçi çalıştıran iş yerlerinin İşletme Belgesi alması zorunluluğu ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının iş yerlerine yönelik denetiminin ve yol göstericiliğinin yok edildiğine dikkat çeken Oda Başkanı Ali Ekber Çakar, 5763 sayılı Yasa ve ilgili yönetmeliklerle iş güvenliği mühendisliğinin kapsamının dar tutularak piyasalaştırıldığını, yargı kararları dikkate alınmaksızın teknik elemanlarla ve mühendislik gibi bir meslek grubu olmayan “iş güvenliği uzmanlığı”yla eşdeğer tutulması yanlısının sürdürüldüğünü işaret etti. 15 Ağustos 2009 tarihli “İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik”in ise sanayiden sayılan, 50 ve üzerinde işçinin çalıştığı iş yerlerinde geçerli olduğunu kaydeden Çakar, “9 Aralık 2009 tarihli Uygulama Tebliği ise ana işverenleri, iş yerlerini küçük parçalara ayırarak yükümlülüklerinden kurtarmaya yönelik düzenleme yapılmıştır. 50'nin altında işçi çalıştıran iş yerlerinin iş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği hizmetlerinden yararlanamaması, iş kazaları ile meslek hastalıklarının engellenmemesi ve işçilerin yaşamlarını kaybetmesine göz yumulması anlamına gelmektedir. İş güvenliğiyle görevli mühendis istihdamının en az 50 işçinin çalıştırıldığı iş yerleriyle sınırlanması, işverenleri 50

işçi sınırına ulaşmama çabasına sokmuş, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yanı sıra istihdamı da olumsuz yönde etkilemiştir. Diğer yandan sanayiden sayılmayan otel, hastane, hipermarket, katı atık toplama, havaalanı yer hizmetleri gibi iş yerleri ve faaliyetlerde sağlık ve güvenlik yönünden önemli riskler taşıdığı gözetilmemektedir” diye konuştu.

Yeni Yönetmelikler Krizi Derinleştirecek

“İşçi Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği”, “İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik” ve “İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik”lerin de piyasa aktörlerinin çıkarları doğrultusunda hazırlandığını söyleyen MMO Başkanı Ali Ekber Çakar, işyeri hekimi ve iş güvenliği mühendislerinin eğitimlerini özel dershanelere bırakan, alanın ehli meslek örgütlerinin verdiği sertifikaları görmezden gelen, hizmet sunumunu ve eğitim aşamasını taşeronlara devreden, işyeri ortak sağlık birimlerini tasfiye ederek işçi sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin özel sektör eliyle yürütülmesini hedefleyen, idari yargı kararlarını görmezden gelen bir anlayışla oluşturulan bu mevzuatın işçi sağlığı ve güvenliğinde süregelen krizi derinleştireceğini savundu. Kayıtlı istihdama yönelik 2009’da denetlenen işyeri sayısının 37 bin 158 olduğunu söyleyen Çakar, bu rakamın 1 milyon 236 bin 749 işyerinin yaklaşık yüzde 3’üne tekabül ettiğine dikkat çekti. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından incelenen iş kazası ve meslek hastalığı sayısının ise 3 bin 182 olduğunu, bu rakamın da toplam kazaların yüzde 0,4’üne karşılık geldiğini belirtti. İş Teftiş Kurulu Başkanlığınca 2009’da gerçekleştirilen teftiş sayısının 56 bin 095 ile işyerlerinin yüzde 4,5’ine tekabül ettiğini ifade eden Çakar, iş kazası teftiş sayısının ise 5 bin 739 ile yüzde 0,8 olduğunu kaydetti. Doğrudan işçi sağlığı ve güvenliğine yönelik genel, kontrol ve inceleme başlıklarından oluşan toplam denetim sayısının ise 23 bin 446, işçi sayısının da 875 bin 186 olduğunu dile getiren Çakar, “Yani kayıtlı işyerlerinin yüzde 0,18’i, çalışanların da yüzde 0,9’u işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından denetlenebilmiştir. İş Müfettişi ve yardımcısı sayısının toplam 587 olduğu gözetildiğinde, denetimlerin yetersizliğinin nedenlerinden biri gayet açık bir şekilde anlaşılabilir. Meslek hastalıklarında durumumuz trajiktir, meslek hastalığı olgu sayısı gerçeğinden çok düşük gösterilmektedir. Dünyada meslek hastalıkları oranı yüzde 56, iş kazaları oranı yüzde 44 iken ve yine dünyada ILO verilerine göre her yıl 1 milyon 950 bin

kişi meslek hastalıklarından dolayı yaşamını kaybederken, Türkiye’de 1997, 1998 ve 1999’da meslek hastalığı ölüm sayılarının 191, 158 ve 168 kişi, 2005’te 24 kişi, 2006’da 9, 2007 ve 2008’de 1’er kişi ve 2009’da ise hiç yokmuş gibi görünmesi kamuoyunun da takdir edeceği üzere anlaşılır bir durum değildir” dedi.

TMMOB Mitingi’ne Davet

Oda’nın işçi sağlığı ve güvenliği mevzuatındaki tüm yanlışların giderilmesi, iş kazaları ve çok önemli bir sorun olan meslek hastalıklarına yönelik önleyici yaklaşımlar geliştirilmesi, “İş Güvenliği Mühendisliği”nin çalışma yaşamının sorunlarını çözümlenecek şekilde yaşama geçirilmesi, işçilerimizin ve tüm çalışanlarımızın yaşamlarının güvenceye alınması yönündeki mücadelesini sürdüreceğini vurgulayan Ali Ekber Çakar, bu vesileyle TMMOB’nin 15 Mayıs’ta Ankara’da düzenleyeceği mitingin doğrudan bu sorunları içeren bir kürsü olacağını belirterek, “Ekonomide, toplumsal dokuda, çalışma yaşamı, temel hak ve özgürlükler ile siyasal süreçlerde gerçekleşen tahribata karşı haklarımız, yaşamımız, geleceğimiz ve ülkemiz çıkarları için düzenleyeceğimiz bu mitingde TMMOB kendi bağımsız sözünü söyleyecektir. Bütün meslektaşlarımızı, öğrenci üyelerimizi ve dostlarımızı 15 Mayıs’ta Ankara’ya davet ediyoruz” diye konuştu.

“İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürü Topluma Kazandırılmalı”

Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alper Akınoğlu ise Türkiye’de yılda 80 bin iş kazasında bin kişinin öldüğünü ve 2 milyon iş kaybı meydana geldiğini kaydederek, “Çalışanlar için günümüzde büyük boyutlu bir sorun olması iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yeterli olmadığını göstermektedir. Bu bilinç iş yerlerinde yönetim kademesinden başlayarak tüm çalışanlarda olmalıdır. İdeali ise toplumsal iş sağlığı ve güvenliği kültürünün boyutunun yeterliliğidir. Bu yeterlilik örgün ve yaygın eğitimlerle topluma kazandırılmalıdır. Lisans ve lisansüstü eğitimin verdiği ve bilimsel araştırmaların yapıldığı üniversitelerin iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde öncelikli bir yeri vardır” dedi.

VI. ULUSAL İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ AÇIKLANDI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın, Adana Şubesi sekretaryalığında düzenlediği VI. Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi, 21-23 Nisan 2011 tarihlerinde Çukurova Üniversitesi Mithat Özsan Amfisi Konferans Salonlarında başarıyla gerçekleştirilmiştir.

Kongreye 420'si delege, 513'ü konunun ilgilisi olmak üzere 933, toplamda ise 1.000'i aşkın kişi katılmış, düzenlenen sergide 18 firma yer almıştır. MMO, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, TTB, TİSK, Türk-İş, DISK, MESS, Limter-İş, üniversiteler, meslek örgütleri, kamu ve özel kurum ve kuruluşları, mühendisler, doktorlar, işçiler, hemşireler, sağlık personeli, teknik personel, meslek yüksekokulu ve mühendislik öğrencileri ve ilgi duyanların katılımıyla yapılan kongrede bir açılış paneli, bir kapanış oturumu, dört konferans, altı özel oturum olmak üzere toplam 18 oturumda 28 bildiri sunulmuştur. Ayrıca sergi alanında 27 poster bildiri sergilenmiştir.

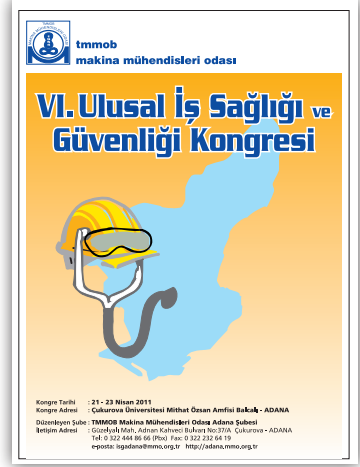
Kongrenin panel, konferans ve oturumlarında sunulan bildiriler ile yapılan tartışma ve öneriler sonucu oluşturulan sonuç bildirisi, aşağıda kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

1. İşçi sağlığı ve güvenliğiyle (İSG) ilgili ulusal politikaların oluşturulması ve karar alma sürecine TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odaları, TTB ve sendikaların katılımı sağlanmalıdır. İSG alanındaki hizmetler kamusal hizmet olarak algılanmalı; ilgili meslek örgütleri, işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinin katılımıyla bir koordinasyon mekanizması oluşturulmalıdır.
2. Sosyal hukuk devletinde iş yasaları çalışanların haklarını korumak ve geliştirmek amacıyla temel ilke edinirken, 4857 sayılı İş Yasası ve sonrasında yapılan bütün düzenlemeler işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kural dışı çalışmayı, işçileri başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa ve diğer düzenlemeler yerine konunun taraflarının katılımıyla demokratik bir yasa çıkarılmalıdır. İş mevzuatı, ekseni "insan" olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.
3. 4857 sayılı İş Yasası ile işçi sağlığı ve güvenliği uygulamalarında "iş güvenliği mühendisliği" yerine "iş güvenliği uzmanı" tanımı getirilerek mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuş, iş güvenliği mühendisliği şekli bir yapıya dönüştürülmüştür. İş güvenliği alanında mühendislere de teknik elemanlara da ihtiyaç vardır, ancak bu ihtiyaç "iş güvenliği mühendisliği" ve "iş güvenliği teknik elemanı" olarak ayrı ayrı tanımlanmalı ve bu yapı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmelidir.
4. "İSG Kanun Tasarısı Taslağı"; TMMOB, TTB, sendikalar

ve üniversitelerin görüşleri önemsenerek yeniden düzenlenmeli, bu sürecin ardından yasalaşmalıdır. Ayrıca tüm iş yerlerinde İş Güvenliği Mühendisi çalıştırma zorunluluğu getirilerek çalışma koşulları yeniden düzenlenmelidir. İş Güvenliği Mühendisleri ücret

yönünden işverene bağlı olmamalı, ücret çizelgeleri Bakanlık ve TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odalarıyla birlikte belirlenmelidir.

5. 50'den fazla işçi çalıştıran sanayi işletmelerinde tam zamanlı iş güvenliği mühendisi çalıştırılması zorunlu hale getirilmeli. Bu konuda TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odaları etkin bir denetim işlevi üstlenmelidir.
6. İSG hizmetleri bütün iş yerlerini ve tüm çalışanları kapsamalıdır. Başta KOBİ'ler olmak üzere 50'den daha az işçi çalıştıran iş yerlerinde iş güvenliği mühendisi istihdam edilmesi ve İSG kurullarının kurulması yasalarla güvence altına alınmalıdır.
7. Önümüzdeki dönemde mühendislerin ve doktorların iş güvenliği konusunda lisans sonrası eğitimlerinin üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odaları ve TTB tarafından verilmesi ve sertifikalandırılması, böylelikle çağdaş yaklaşımların ülkemize kazandırılması hedeflenmelidir.
8. İSG kurullarının işlevsel hale getirilmesi, bu kurulların eğitilmiş ve yetkilendirilmiş kişilerden oluşturulması sağlanmalıdır.
9. İSG kurulları, tarafların eşit sayıda temsil edildiği demokratik yapılar olarak düzenlenmeli ve tavsiye değil, yaptırım gücüne sahip kurullara dönüştürülmelidir.
10. İSG; İş Güvenliği Mühendisi, İş Yeri Hekimleri, İş Yeri Hemşireleri ve Sağlık Memurlarından oluşan bir ekip tarafından hayata geçirilmektedir. Ancak İSG'ye yönelik hekim ve mühendislerin görevleri, çalışma usul ve esasları yönetmeliklerde bir şekilde belirtilmiş olmasına

rağmen, iş yeri hemşirelerinin görevleri, çalışma usul ve esaslarının da tanımlanmasında problem bulunmaktadır. 19 Nisan 2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Hemşirelik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”te sayılan “İş Sağlığı Hemşiresi” görev yetki ve sorumluluklarına ilişkin birçok husus hem kavram olarak hem de görev olarak iş mevzuatında yer almamaktadır. İş yeri hekimleri, iş yeri sağlık memurları ve iş yeri hemşirelerinin mesleki bağımsızlıkları sağlanmalıdır.

11. Çalışanlara İSG’yle ilgili sürekli eğitim verilerek bilinçlendirilmelidir. Eğitim almamış çalışana iş başı yaptırılmamalıdır. Bu eğitimler özerk olmalı ve ilgili meslek örgütleri tarafından verilmelidir.
12. Ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlar için alınması gerekli meslek eğitimi TMMOB’ye bağlı ilgili meslek odaları tarafından verilmeli ve sertifikalandırılmalıdır.
13. Eğitim ve öğretim müfredatı, ortaöğretimden başlanarak İSG konusunu da içerecek şekilde yeniden düzenlenmeli, bütün okullarda İSG eğitimi yapılmalı, üniversitelerin ilgili fakültelerinde İSG kürsüleri kurulmalı, tüm çalışanlar hak ve sorumlulukları konusunda sürekli olarak bilinçlendirilmelidir.
14. Çalışanlar ile işverenler arasında İSG duyarlılığı ve bilincinin oluşması sağlıklı ve güvenli iş yerinin oluşumuyla paralellik taşımaktadır. Bunun için de güvenlik kültürü, aile kültürü ve toplumsal işçi sağlığı ve kültürü bir arada oluşturulmalı ve özendirilmelidir.
15. SGK tarafından yayımlanan iş kazası ve meslek hastalıkları istatistikleri, özellikle tespit edilen meslek hastalığı sayısı gerçekleri yansıtmaktan çok uzaktadır. Meslek hastalıkları hastanesi sayısının artırılması, hekim, işçi eğitimi dahil, meslek hastalıklarının tespitine yönelik çalışmalar ivedilikle yapılmalıdır.
16. Mesleki kas iskelet hastalıkları; çalışanın iş memnuniyetini, moralini, verimliliğini olumsuz etkileyen önemli sağlık sorunlarından. Bu hastalıkların sonuçlarından korunmak için bilimsel çalışmalar yapılmalıdır.
17. Dünyada ve ülkemizde ürkütücü boyutlara ulaşan çocuk emeği sömürüsü ortadan kaldırılmalı, çocuk işçiler rehabilite edilerek, eğitime yönlendirilmelidir.
18. Ucuz iş gücü olarak görülen kadın ve emeğine yönelik tüm olumsuz uygulamalar kaldırılarak eşit işe eşit ücret sağlanmalıdır.
19. Ülkemizde her konuda olduğu gibi İSG konusunda da sağlıklı veri ve bilgi toplanamamaktadır. İş yerlerinde kaza ve meslek hastalıklarına ait bilgiler bir veri tabanında toplanmalı, bu bilgilerden ölçme ve değerlendirme amaçlı yararlanılmalıdır.
20. İSG konusunda çalışma koşulları ve bu koşullar arasındaki nedensel ilişkileri araştırmak için bilimsel araştırma yapacak araştırma kurumları oluşturulmalı, eğitim kurumları özendirilmelidir.
21. İSG önlemleri iş yeri mekânı, teknoloji, üretimde kullanılan ham madde, üretilen ürün, ergonomi vb. konular daha proje aşamasında planlanmalıdır. İSG’nin en önemli bileşeni olan “ergonomi” sadece İSG alanında değil, her insanın yaşam felsefesi olmalı ve bir devlet politikası haline getirilmelidir.
22. Üretim sürecinde kullanılan ekipmanlar ve kişisel koruyucu donanımları İSG standart ve mevzuatına uygun olarak üretilmeli ve temin edilmelidir. Standart dışı malzemelerin piyasaya girişi ve sunumu engellenmeli ve bu konuda meslek örgütleri, TSE ve ilgili Bakanlıklar kanalıyla bir denetim ağı oluşturulmalıdır.
23. Kazaların tekrarlanması önleyecek önlemlerin geliştirilmesi ve sisteme kazandırılmasını hedefleyen reaktif yaklaşımlar yerine, operasyonlardaki tehlikeleri inceleyerek “nelerin yanlış gidebileceğini” araştıran, önceden öngören, sonraki aşamada “daha başka neler olabilir” sorusuna yanıt arayan Risk Esaslı Yönetim anlayışı ön plana çıkarılmalıdır.
24. İş güvenesi ile iş güvenliğinin birbirini tamamladığı gerçeğinden hareketle, tüm çalışanlar insana yakışır “norm ve standartta” bir sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmalıdır. Sigortasız ve sendikasız çalıştırma önlenmeli, kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalıdır. Sendikalaşmanın önündeki engellerin kaldırılması, çalışanların sosyal ve ekonomik yaşamlarının iyileştirilmesi sağlanmalıdır.
25. İSG denetimlerinde ulaşılan iş yeri ve işçi sayısı artırılmalı, riskli iş kollarında denetimin etkinliği yeni denetim yöntemlerinin uygulanmasıyla desteklenmeli, her alanda olduğu gibi bilim ve teknolojiye gelişmeleri izlemeleri için denetim elemanlarına daha fazla imkânlar sağlanmalıdır. Önlem almayan işverenler için uygulanacak yaptırımlar caydırıcı hale getirilmelidir.
26. Koruyucu sağlık hizmetleri yerine tedavi edici sağlık hizmetlerinin öncelik verildiği uygulamalar ve aile hekimliği uygulamalarından vazgeçilmelidir. Sağlık ocakları kapatılmayarak koruyucu sağlık hizmetleri geliştirilmelidir.
27. İSG uygulamaları toplumun tüm çalışanlarını kapsamalıdır.
28. İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilebilmesi için iş yerlerinde “önce insan, önce sağlık, önce işçi güvenliği” anlayışı yerleştirilmeli, tüm üretim süreçlerinde öncelik İSG önlem ve uygulamalarında olmalıdır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

ÖĞRENCİ ÜYE KURULTAYI 2011 SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

26 Mart 2011 tarihinde “Baskı Altında Geleceksizliğe Doğru Öğrencilik, Mühendislik Ve...” ana temasıyla toplanan Öğrenci Üye Kurultayı’nın sonuç bildirgesi yayımlandı.

“Baskı Altında Geleceksizliğe Doğru Öğrencilik, Mühendislik Ve...” ana temasıyla MMO Öğrenci Üye Örgütülüğü, Mühendislik Eğitimi ve Geleceksizlik, Üniversitelerde Öğrenci Sorunları, Mühendisin Toplumsal Rolü ve Eğitimde Ayrımcılık alt başlıklarında; Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Samsun, Trabzon ve Zonguldak şubelerinde yaklaşık iki bin öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen yerel kurultaylarda tartışılarak oluşturulan görüşler, 26 Mart 2011 tarihinde Ankara’da yapılan MMO Öğrenci Üye Kurultayı 2011’de yapılan tartışmalar sonucunda ortaklaşarak kamuoyuna duyurulmak üzere bu sonuç bildirgesi oluşturulmuştur. Kurultayda ortaya çıkan fikirlerin ülkenin üreten, sanayileşen, demokratikleşen, özgürleşen ve hakça bölüşen bir ülke olması yolunda yürütülen mücadelelere katkılar sunacağı inancındayız.

İnsanlar düşünmekten ve sorgulamaktan uzaklaştırılarak kalıplara sokulup birbirinden yalıtılmakta, vahşi rekabet ortamı içinde insanlara birbirlerinin omuzuna basarak yükselmenin tek geçerli yol olduğu öğretilmektedir. Bu durum insanları toplumsal sınıfları göremeyen apolitik ve örgütsüz bir şekilde sermayenin sömürsüyle yüz yüze bırakmaktadır.

Ancak bu yaşamın alternatifi mümkündür. Örgütlenmiş bir toplum yapısı içerisinde sorgulayan, düşünen, düşündüklerini eyleme dönüştürebilen, birlikte üretebilen, bunların yanında özgürlüğü doğru tanımlayan, toplumsal özgürleşmeyi savunan bir gençlik mümkündür. Bu gençlik özerk, demokratik, bilimsel bir üniversite eğitiminin savunucusu ve aynı zamanda başka bir dünya yaklaşımının da taşıyıcısı olacaktır. Bu nedenlerden dolayı öğrenci üye statüsü Odamıza üye olunması, biz gençler için önemli bir olanak olarak görülmektedir. Bu örgütülüğün daha da geliştirilmesi için şubelerde ve üniversitelerde daha fazla mesleki, sosyal, kültürel faaliyetler ve örgütlü bir yaşam benimsenerek düzenli biçimde Öğrenci Komisyonlarının faaliyetlerinin devam etmesini önemsiyoruz.

Neoliberal küreselleşme ideolojisinin toplumsal ve kamusal alanları yeniden tanımlayarak, bu alanları bireysel ya-

rar ve piyasa süreçlerine bağlı kılması, toplumsal ilişkilerin tümünü etkilediği gibi eğitim alanını da etkilemiştir. Sermayenin önemli yatırım alanlarından biri olan eğitim, kapitalist ilişkiler içerisine alınmakta ya da diğer bir deyişle bir bütün olarak eğitim sistemi metalaştırılmaktadır.

Mühendislik eğitimi piyasaya uyum için

giderek bilimsel içeriğinden yalıtılmakta ve köşe dönmece “pragmatik” düşünce yöntemine indirgenmektedir. Ezberci anlayış sonucu öğrenci üzerine bilgi yığını yapılmakta, düşünmeyen ve sorgulamayan, edilgen bir insan tipi yaratılmak istenmektedir. AB’ye uyum süreci adına eğitime dayatılanlar mevcut yapıyı iyileştirmeye değil, karmaşayı artırmaya ve şirketleşen üniversite anlayışının gelişmesine sebep olmaktadır. Akreditasyon ve teknokentler bilimin toplum yararına gelişmesine değil, şirketleşen üniversitelerin pazar içinde rekabet gücünün artmasına hizmet etmektedir. Dünya Ticaret Örgütü anlaşmalarından biri olan GATS (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) uluslararası sermayenin nasıl bir mühendislik hizmeti istediğinin açık bir göstergesidir. Bu nedenle de üniversitelerde bu çıkarlar doğrultusunda bir mühendislik eğitimi şekillendirilmeye çalışılmaktadır. Üniversite bileşenleri olarak tanımladığımız öğrenciler, akademisyenler ve üniversite emekçileri ise söz, yetki, karar süreçlerinden dışlanmaktadır.

Üniversitelerin bilim ve teknolojiye güncel gelişmeleri takip edebilmesi, yeterli bilimsel çalışma yapabilmesi ve öğrencileri nitelikli yetiştirecek teknik donanımı sağlayabilmesi için yeterli bir bütçeye sahip olması gerekir. Gü-

nümüzde mevcut iktidarların kendi siyasal çıkarları için bir gecede açtıkları üniversiteler bilim kurumu olmaktan uzak bir yapıya sahiptir. Mevcut üniversitelerin durumlarını iyileştirmek ve durumlarını eşitlemekten uzak politikalar ülkeyi üniversite mezarlığına çevirmektedir. Gerekli laboratuvar koşulları ve altyapı sağlanamaması sonucu öğrenciler ihtiyaçları olan pratik bilgiye sahip olamamaktadır. Bu da istihdam sürecinde hem mezunların problem yaşamasına neden olmakta hem de kamusal bir hizmet olan mühendisliğin niteliği anlamında ciddi sıkıntılar yaratmaktadır.

Türkiye'deki üniversitelerin genel sorunu ve kanlı bir darbenin ürünü olan YÖK'ün temsil ettiği zihniyetin yarattığı olgu üniversite öğrencilerinin otuz yıllık kâbusudur. Bu kâbusla ortaya çıkan ve katlanarak artan öğrenci katkı payları, eğitim hakkının belli bir zümrenin hizmetine tahsis edilmesine yol açmaktadır. Yüksek harç bedellerinin, karşılanması zorlaşan eğitim masraflarının, ticarileşen ve şirketlerin denetimine geçen üniversitelerin, sürekli artan ulaşım ücretlerinin, yurt ya da ev kirasına harcanan barınma masraflarının, taşeron şirketlerin ellerinde bulunan yemekhanelerde karşılaşılan ekonomik giderlerin getirmiş olduğu sıkıntılarla zorlu bir eğitim mücadelesine giren öğrenciler öte yandan sosyal yaşam alanlarının kısıtlı olması, mevcut sosyal aktivitelerinde bir öğrenciyi aşan ücretlere tabi olmasıyla da başa çıkmaya çalışmaktadır.

Mühendis iş yaşamında toplumun çıkarına olan/olmayan arasında bir seçim yapmak durumunda kalacak ve burada onurlu bir tercih yapması beklenecektir. Ama sistemin çarkları altında güvencesiz çalışma, işsiz kalma ya da toplumsal statüsünü kaybetme riski "Demokles'in kılıcı" gibi başında sallanacaktır. Üretim, toplum için yapılmadığı sürece bu çelişkinin ortadan kalkması imkânsızdır. Bu noktada bireysel etik kurallara uyma kaygısı yeterli değildir. Toplumsal bir dönüşüm gerektiği apaçık ortadadır. Bunun içinse mühendisin en başta örgütlenmesi gerekmektedir.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılarının ortak gereksinmelerini karşılamak, mesleki etkinlikleri kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek üyelerinin birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplinini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının korunmasında ve işletilmesinde, çevre, tarihi değerler ve

kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında örgütlenerek mücadele içerisinde olmalıdır. Örgütlenmiş bir mühendis sorumluluk duygusu taşıyor ve birey olduğunun bilincindedir. Topluma yararlı olmak ister. Diğer disiplinlerle koordineli bir bilgi alışverişi içerisinde bulunur. Teknik eksikliklere karşı sistemli bir şekilde çözümler arar ve üretir.

Bazı üniversitelerin eğitimleri kapsamında öğrencilere bir ayrıcalıklı gibi sunulan yabancı dilde eğitim öğrenciler üzerinde bir baskı unsuru oluşturmaktadır. Her bireyin en insani hakkı olan ana dilde eğitim hem öğrencinin kolay anlayabilmesini ve yorum yapmasını hem de kendini daha kolay ifade edebilmesini sağlayacaktır. Bir başka açmaz da yabancı dilde eğitim almayan öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdam sürecinde tercih edilmemeleri sonucunda oluşan fırsat eşitsizliğidir. Aynı şekilde yeterli akademik kadro ve altyapı bulunmadığı halde çalışma yaşamında tercih edildiği için yabancı dilde eğitim yapılan bölümler açılmakta, bu da eğitimin niteliğini daha da düşürmektedir. Bunların yanında fırsat eşitliği ortadan kaldırılıp insanlar birbiri arasında rekabete sürüklenmektedir.

Türkiye'de bütün iktidarlar ve en son AKP iktidarı, üretim, yatırım, planlama ve sanayileşmeyi dışlayan sanal para hareketliliği, piyasaya sürekli sıcak para girişini sağlama yoluyla dış borçlanmanın önde gelen aktörleri olmuşlardır. Şimdi esas olarak bu dönemin sona yaklaştığını görüyoruz.

Ülkemizde ve dünyada 21. yüzyıla beraber birçok teknik gelişme kendisini iş sahasında gösterirken, geçen zamana rağmen hâlâ bir ilerleme kaydedilmeyen cinsiyet ayrımcılığı kamuda ve özel sektörde kendini hissettirmektedir. Cinsiyet ayrımcılığının sonuçlarından biri, çalışan kadınların aynı işi yaptıkları halde erkeklerden daha az kazanıyor olmalarıdır. Mesleğin icrasında işverenler tarafından gerekli olduğu varsayılan niteliklerin (tarafsızlık, mantıksallık vb.) sadece erkeklere özgü nitelikler olduğu yönündeki önyargılar nedeniyle, kadın mühendisler erkek meslektaşlarından daha az tercih edilmektedir. Öğrencilik yaşamında çok başarılı olan kadın mühendislerin iş yaşamında tercih edilmemeleri önyargı ve cinsiyet ayrımcılığıdır. Bu noktada TMMOB'nin temel değerlerinden birisinin de kadın erkek eşitliği olduğunu belirtmek isteriz.

Yukarıda dile getirdiğimiz sorunlardan hareketle belirlenen taleplerimiz ve çözüm önerilerimiz aşağıdadır.

- Üniversiteleri baskı ve kontrol altına alma aracı olarak işlevini sürdürmeye devam eden YÖK tüm kurumlarıyla kaldırılmalı, üniversiteler özerk, demokratik ve bilimsel bir anlayış temelinde yeniden düzenlenmeli, üniversitelerin üç temel bileşeni olan öğretim üyelerinin, öğrencilerin ve üniversite çalışanlarının yönetim ve karar sürecine katılmaları güvence altına alınmalıdır.
- Eğitim her kademede eşit ve parasız olmalıdır. Genel bütçeden eğitime aktarılan pay yeterli seviyeye getirilmeli ve üniversite bütçelerinde bilimsel araştırmalara ayrılan pay artırılmalıdır. Harç, ikinci öğretim, yaz okulu, transkript, zorunlu bağış ve öğrenci belgesi vb. adı altında alınan her türlü paralı uygulamalar kaldırılmalıdır.
- Planlamacı bir anlayışla toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan eğitim politikaları üniversitelerde yaşama geçirilmelidir.
- Ezberci eğitim yerine öğrenmek, verileri kabul etmek yerine araştırma yeteneğini geliştirmek, teknik eğitim yanında sosyal ve kültürel eğitimleri de tamamlamak, eğitimde sorgulayan, düşünen, dayanışma duygusuna sahip, bilimsel kriterleri önemseyen, aydınlanmış öğrencilerin yetişmesi en temel amaç olmalıdır.
- Küreselleşme doğrultusunda sermaye isteklerine göre üniversitelerimizin yeniden yapılandırılmasına son verilmelidir. Özelleştirmeden vazgeçilmeli, sermaye çevrelerine üniversitenin hiçbir organında yer verilmemeli, bilimi sermayenin tekeline sunan ve öğrencilerin ucuz iş gücü olarak sömürüldüğü teknopark, teknokent gibi uygulamalar son bulmalıdır.
- Çok sayıda niteliksiz mühendis yetiştirmek ve yine çok sayıda donanımsız üniversite ve bölüm açmak yerine, üniversitelerin ülkenin gereksinim duyduğu elemanları yetiştirebilecek eğitim kadrosu, kütüphane, derslik, laboratuvar, yurt vb. altyapısı tamamlanmış hale getirilmeli, üniversiteler arasındaki nitelik eşitsizliği ortadan kaldırılmalı ve denetimler yapılmalıdır.
- Tüm sağlık hizmetleri yaygınlaştırılmalı ve öğrencilerin bu hizmetlerden ücretsiz faydalanmaları sağlanmalıdır. Üniversite bünyelerinde bulunan medikolar kapatılmamalıdır.
- Barınma hakkı sosyal devletin en önemli görevlerindendir. Devlet, üniversiteler için yeni yurtlar inşa etmeli ve var olan yurtların şartlarını iyileştirmelidir. Yurtlardaki tüm hizmetler öğrencilere ücretsiz olarak sunulmalıdır.
- Üniversiteler polis, jandarma ve ÖGB'lerin korku yayma yeri olmamalı, KGS, mobese, parmak izi okuyucusu vb. öğrencileri kontrol altına almak için kullanılan baskı unsurları üniversitelerden çıkarılmalıdır. Üniversiteler özgür düşüncenin ve bilimin merkezi haline getirilmelidir.
- Öğrenci Komisyonları TMMOB'nin ve MMO'nun gelenek ve ilkelerine sahip çıkarak sürece göre örgütlenen değil, kendisinin süreci örgütlediği bir yöntemle çalışmalıdır.
- MMO web sayfasında öğrenci üyelere yönelik çalışmaların duyurulduğu bir altyapı oluşturulmalıdır. Şube öğrenci komisyonlarının yürütmüş olduğu faaliyetlerin ortak bir zeminde görülmesi, ortak akıl ve faaliyetlerin planlanması ve aktarılması için tüm şubelerin katkısıyla merkezi bir yayın çıkarılmalıdır.
- Üniversitelerde toplumdan uzak, bireyci ve kariyerist mühendisler yetişmesini teşvik eden Kariyer Günleri'ne karşı Mühendislik Günleri her şubenin faaliyeti haline getirilmeli ve merkezi olarak desteklenmelidir.
- MMO öğrenci örgütlülüğünün üniversitelerde geliştirilmesi için daha fazla mesleki, kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlenmelidir. Odanın akademisyenlerle organik diyaloglar kurarak öğrenci üye örgütlülüğünün üniversitelerde yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.
- TMMOB ve bağlı odalarının, üniversitelerde yeni mühendislik, mimarlık ve şehir planlamayla ilgili yüksek öğrenimin planlanmasında, yeni fakülte ve bölümlerinin açılması, eğitim programlarının oluşturulması, kontenjanlarının belirlenmesi süreçlerinde öneri ve onayı alınmalıdır.
- Mesleklerini icra ederken mühendisleri denetleyen ve sicillerini tutan tek kurum olan TMMOB ve bağlı odaları, mühendislere yönelik tüm tasarrufların odağında olmalıdır.
- Uygun nitelikte ve sayıda öğretim üyesi yetiştirilmeli, öğretim üyelerinin eğitim dışında ticari faaliyette bulunması ve AR-GE laboratuvarlarında sermaye çıkarlarına göre üretim yapması engellenmeli, eğitim hizmetini üreten öğretim üyelerinin ekonomik, sosyal ve

mesleki sorunları çözülmeli, öğretim üyeliği mesleği saygın hale getirilmelidir. 50/d maddesi derhal geri çekilmelidir. Öğretim üyelerinin düşüncelerinden, sendikal eylemlerinden ve demokratik taleplerinden dolayı karşılaştıkları her türlü ceza ve sürgün uygulamalarına son verilmelidir.

- Uygulama, mühendislik eğitiminin vazgeçilmez bir parçasıdır. Teorik bilgiler laboratuvar uygulamalarıyla desteklenmelidir.
- Meslek alanında kastaşma yaratacak, vasıflı ucuz iş gücü yetiştirmeyi hedefleyen ve bilimsel bir altyapı oluşturulmadan kurulan teknoloji fakülteleri kapatılmalıdır.
- Stajyer alan firmalar üniversiteler tarafından denetlenmeli, stajyerlerin ucuz iş gücü olarak kullanımını engelleyecek düzenlemeler yapılmalı ve stajyerlere mesleki bilgilerin aktarılması sağlanmalıdır. Stajyerlerin emeğinin karşılığı olan ücret güvence altına alınmalıdır.
- Sadece sermayenin çıkarları için doğayı talan etmeyi hedefleyen, halkın yaşamını ve geleceğini yok eden HES'ler, üçüncü köprü ve nükleer santral gibi tüm projelerden vazgeçilmelidir. TMMOB ve MMO, çevreyi ve doğayı talan eden HES'lere, üçüncü köprüye ve nükleer santrallere karşı mücadelesini yükseltmelidir. Kaçak elektrik kullanımına karşı her türden önlem alınmalı, enerji tasarrufuna yönelik halkı bilgilendiren faaliyetler yapılmalıdır.
- Üniversitelerde kariyer odaklı kurslar, sertifikalar vb. uygulamalar yerine toplum odaklı bilimsel çalışmalar yapılmalı ve eğitimler verilmelidir. Bologna süreciyle öngörülen düzenlemelere ilişkin öğrenciler bilgilendirilmeli ve aktif bir mücadele yürütülmelidir.
- Baskıcı yaklaşımlara son verilmeli, düşünce özgürlüğünü kısıtlayan, toplumu tekipleştiren ve dışlayan 301. madde vb. düzenlemeler kaldırılmalı, aydın kıyımının derhal önüne geçilmeli, sorumlular yargılanmalıdır.
- Yükselen milliyetçilik ve linç kültürü reddedilmeli, farklı görüşlerin ve halkların bir arada yaşama hakkı anayasal güvence altına alınmalıdır. Irkçılığın ve gericiğin pompalandığı toplumumuzda, Kürt, Ermeni, Alevi vb. farklı milliyete ve inanışa sahip öğrencilerin maruz kaldıkları inkâr ve asimilasyon politikalarına son verilmeli, Kürt sorununun çözümü için demokra-

tik yöntemler benimsenmeli, zorunlu din dersleri kaldırılmalı, savaşa ve silahlanmaya ayrılan bütçe eğitim, sağlık, bilim ve tekniğe ayrılmalıdır.

- Kürt halkının eşit yurttaşlık hakkı taleplerinden ana dilde eğitim hakkı talebi özellikle dikkate alınmalıdır. Üniversiteler ve ilgili dilbilim çevrelerince Türkçe-Kürtçe Teknik Terimler Sözlüğü hazırlanmalıdır.
- Kadınların çalışma yaşamında karşılaştığı cinsiyet ayrımcılığına ve tacize karşı yasal yaptırımlar artırılmalıdır. Kreş, gündüz bakımevi, emzirme ve doğum izni gibi hakları hukuken garanti altına alınmalıdır. Yaşamın her alanında cinsiyetçi dil terk edilmeli, çalışma yaşamında cinsiyet ayrımına son verilmeli, üniversitelerde kadın akademisyen sayısının artması için çalışma yapılmalı, kadın öğrencilerin staj sorununun çözümü için özel çaba içinde olunmalı, öğrenci üye çalışmalarında cinsiyetçi yaklaşımlara izin verilmeden kadın öğrencilerin katılımını artırmak için pozitif ayrımcılık uygulanmalıdır.

Biz üniversite öğrencileri, üniversitelerdeki mühendislik eğitim sistemiyle ilgili sorunların var olan ülke ve toplum sorunlarından ayrı olmadığını ve birlikte incelenmesi gerektiğinin farkındayız. Bu çerçevede herkese parasız, nitelikli bir eğitim hakkını savunuyor, eğitimdeki eşitsizliği ve sermaye kesiminin daha çok kâr etmesine dayalı bir mühendislik anlayışını reddediyor, üniversitelerin sadece bilim üreten mekânlar olması, yetişen mühendislerin sadece çalışma hayatında değil toplumsal yaşamda da faydalı ve verimli olmaları için sağlıklı bir üniversite-üretim-toplum ilişkisinin kurulmasını istiyoruz. Erkeğin, toplum hayatında kadının üzerindeki egemenlik ve baskısının kaldırılmasının ancak eşitlikçi ve özgürlükçü bir toplum tahayyülü içerisinde biçimlenebileceğini biliyoruz.

Aldığımız kararları hayata geçirmek amacıyla tüm üniversitelerde çalışmalarımızı artıracığımızı ve aydınlık bir gelecek için mücadeleye devam edeceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

Yaşasın geleceğine sahip çıkan mühendisler!

Yaşasın eşit, parasız ve ana dilde eğitim mücadelemiz!

Yaşasın üreten, sanayileşen ve demokratikleşen Türkiye mücadelemiz!

Yaşasın MMO Öğrenci Üye Örgütlülüğü!

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

V. DEMİR ÇELİK KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Zonguldak Şube yürütücülüğünde, 1-3 Nisan 2011 tarihlerinde, Karabük Üniversitesi Konferans Salonu'nda düzenlenen V. Demir Çelik Kongresinin sonuç bildirgesi yayımlandı.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Zonguldak Şubesi yürütücülüğünde düzenlenen V. Demir Çelik Kongresi, 1-3 Nisan 2011 tarihlerinde Karabük Üniversitesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Kongre, aralarında Karabük Valiliği, Karabük Belediye Başkanlığı, Demir Çelik Üreticileri Derneği, KARDEMİR AŞ, Karabük Üniversitesi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Türkiye Taşkömürü Kurumu ve sektör firmalarının bulunduğu kurum-kuruluşlar tarafından desteklendi.

Oda-üniversite-sanayi ilişkilerinin geliştirilmesi amacıyla düzenlenen bu kongrenin beşincisinin, ülkemizde sanayileşme hareketinin başlatıldığı, sanayi hareketinin öncüsü, demir çelik sektörünün temeli, okulu olan ve 3 Nisan 1937 tarihinde temeli atılan Karabük Demir Çelik Fabrikalarının bulunduğu Karabük ilinde ve bu tarihte gerçekleştirilmesinin çok anlamlı ve yararlı olduğuna inanıyoruz.

Demir çelik sektörü ülke ekonomisinin ve sanayileşmesinin üzerinde büyük etkileri olan, lokomotif sektör olma özelliğinden dolayı refahın ve gelişmişliğin en önemli göstergelerinden biridir. Kongre kapsamında ülkemizdeki demir çelik endüstrisinin dünyadaki gelişmelere göre yeniden ele alınması, sektöre yönelik ulusal politikaların yeniden gözden geçirilmesi, reel sektör ile bu konuda bilimsel çalışmalar yapanların bir araya gelerek sektördeki sorunların tartışılması, çözüm önerilerinin, gerekli AR-GE çalışmalarının ve rekabet politikasının ortaya konulmasının yanı sıra ileri teknolojilerin tanıtılması, bilimsel gelişmelerin paylaşılması hedeflenmiştir.

Üç gün süren kongrede; birinci gün yapılan "Yeni Ürünler ve Yeni Kapasiteler Işığında Türk Demir Çelik Sektöründe Durum Analizi" ana temalı panelin ardından ikinci ve üçüncü gün 31'li sözlü ve 15'li poster olmak üzere toplam 46 adet bildiri sunumu gerçekleştirildi. Kongreyi 424 kayıtlı delege, 722 katılımcı izledi. Kongre süresince düzenlenen toplam 11 oturumda sektörün sorunları dile getirildi, çözüm önerileri sunuldu ve izlenmesi gereken stratejiler geliştirilmeye çalışıldı. Sosyal ve kültürel etkin-

likler kapsamında, "Kardemir" konulu fotoğraf sergisi, "Hidrolik ve Demir Çelik" konulu atölye çalışması düzenlendi.

2001 yılında gerçekleştirilen ilk kongreden bu yana dünya demir çelik sektöründe ciddi bir değişim yaşandı. Özellikle 2000-2010 yılları arasında,

dünya çelik üretiminde ağırlıklı bir şekilde Çin Halk Cumhuriyeti kaynaklı bir büyüme gerçekleşti. 2001 yılından bu yana, Çin'in ham çelik üretimi yüzde 313 artışla 627 milyon tona yükselirken, dünya ham çelik üretimi yüzde 66 artışla 851 milyon tondan 1 milyar 410 milyon tona ulaştı. Söz konusu dönemde, dünya ham çelik üretiminde yaşanan 563 milyon tonluk artışın yüzde 85'i Çin Halk Cumhuriyeti kaynaklı oldu. Öyle ki, Çin dahil olduğunda yüzde 66'ya ulaşan dünya ham çelik üretimindeki artışın, Çin hariç tutulduğunda yüzde 12,5 gibi son derece mütevazı bir seviyede kaldığı gözlemlendi.

2010 yılında Türkiye'nin kişi başına ham çelik tüketim miktarı 341 kg seviyesine yükseldi. Önümüzdeki 5 yıllık dönemde, yassı, yapısal ve paslanmaz çelik ürünlerine yönelik olarak devreye girecek yeni kapasitelerle kişi başına çelik tüketimimizin 500 kg seviyelerine ulaşması bekleniyor.

Bizim gibi gelişmekte olan ülkelere kamu işletmeciliğinin tasfiye edilmesini ve ulusal ekonominin korunmamasını

dayatan metropol ülkelerin kendi sanayi sektörlerine sahip çıktığı bilinmektedir. Aynı şekilde AB'nin, kendi çelik sanayisini korumak amacıyla 2002 yılından itibaren 15 demir çelik ürünü ithalatında Genel Tarife Kotası uygulamasına geçmesi ve Gümrük Birliği anlaşmasına rağmen Türkiye'nin bu uygulama kapsamında tutulması, sektörün ve ülkemizin aleyhine olan gelişmeler arasındadır.

Dünya demir çelik piyasası, üretici konumundaki dev uluslararası şirketlerin spekülasyonu sonucu iniş çıkışlar yaşamakta, uluslararası piyasada az sayıda şirketin egemen olacağı bir oligopolleşme eğilimi gözlenmektedir. Bu büyük şirketlerin Türkiye'ye girişi de söz konusudur. Bu durum ileri teknoloji yoğunluğu ve yüksek katma değerli ürün üretiminde Türkiye'nin yerli oluşumlarını ve gelişimini engelleyecektir.

Dışa bağımlılığın azaltılması için demir cevheri ihtiyacının öncelikle ülke kaynaklarından karşılanması gerekliliği göz ardı edilmiştir. Demir cevheri arama faaliyetlerinden vazgeçilmiş, ülkemizdeki bilinen demir cevheri rezervleri kısa süre içinde tükenebilecek konuma getirilmiştir. Bulunmuş rezervlerde, düşük tenörlü cevherler için zenginleştirme tesisi yatırımları yapılmamıştır. Özellikle Divriği, Hekimhan ve Attepe'de 20 yıllık ihtiyacımızı karşılayabilecek demir rezervimiz bulunmasına rağmen yurt dışından demir cevheri ithal edilmektedir. Cevher ve hurda demir ithal edilmekte ve sektör dışa bağımlı hale gelmektedir.

Demir çelik sektörü bir taraftan ülkenin iç tüketim açığını yassı ürün ithal ederek karşılar, diğer taraftan hurda gereksinimini ithalat yoluyla karşılamaktadır. Bugün sektörün ark ocaklarında ham madde olarak kullandığı hürdanın yüzde 70'i, entegre tesislerin ihtiyaç duyduğu ham madde olan demir cevherinin yüzde 60'ı ve kömürün yüzde 90'ı ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Sektörün sorunlarını, serbestleştirme, özelleştirme politikaları, yüksek enerji maliyetleri, ham maddede dışa bağımlılık, düşük katma değer, yüksek karbondioksit salımı (çevre), düşük AR-GE oranı, AB uyum sürecinin ülkemiz aleyhine olması, kamu yatırımlarının yapılmaması vb. olarak özetlemek mümkündür.

2010 yılı dünya çelik üretimi 1.413,6 milyon ton olarak

gerçekleşmiş olup; Türkiye, 40 yıl önce 1,17 milyon ton ile dünya çelik üretiminde 38. sırada, 20 yıl önce 20. sırada iken 2005 yılında 11. sıraya, 2010 yılında 29,1 milyon ton ile 10. sıraya yükselmiştir. Türkiye 1940 yılında, dünya demir çelik üretiminin yüzde 0,01'ini üretirken, 1960 yılında yüzde 0,09'unu, bugün ise yüzde 2,05'ini üretir hale gelmiştir. Bu da Türkiye demir çelik sektöründe sürekli bir gelişme olduğunu göstermektedir.

Türkiye'de 1930'lu yıllarda MKEK ile başlayan vasıflı çelik üretimi, 1970 ve 1979 yılında yapılan yatırımlarla daha geniş kapsamlı olarak devam etmektedir. Türkiye, vasıflı çelikte yılda 485.000 ton sıvı çelik ve 410.000 ton sıcak hadde mamulü üretebilecek kapasiteye sahip olup, toplam üretimin yüzde 70'i otomotiv sektöründe kullanılmaktadır.

Kalite ve ekonomik gelişmişliğin önemli göstergelerinden biri olan paslanmaz yassı çelik Avrupa'da 1900'lü yılların başında üretilmeye başlanmıştır. Bu nedenle toplumlar için kullanımı önem arz etmektedir. Dünya çelik üretiminde 10. sırada olmamıza rağmen entegre paslanmaz çelik üretim tesisimiz yoktur. Tüketim ise 2000 yılında 100.000 ton civarında iken bugün 300.000 tonu geçmiştir. Tüketimin büyük bir kısmı ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

2008 yılında 33.000 kişi olan istihdam 2009 yılında 29.000 kişiye düşmüştür. Sektörde istihdam oranı, imalat sanayi toplam istihdamının yüzde 11,58'idir. Sektörün istihdam endeksi düzeyi, üretim ve verimlilik endekslerinin gerisindedir.

Kongre delegasyonu, kongre boyunca dile getirilen görüşlerden hareketle aşağıdaki saptama ve önerilerin kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir.

Sonuç ve Öneriler

1. Mevcut durum tüm alanlarda olduğu gibi demir-çelik sektöründe de stratejik planlamayı zorunlu kılmaktadır. Bu stratejide yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalıdır. Üretici, yatırımcı ve kamu öncülüğünde kömür ve demir cevheri madenciliği ile çelik üretim ve tüketimini bütün olarak değerlendirecek bir "ulusal demir çelik stratejisi"ne ihtiyaç vardır. Belirlenecek olan demir çelik stratejisinin temelleri, ülkenin

ihtiyacı olan demir çeliğin kalite, miktar ve çeşitlilik olarak ülkemiz tesislerinde üretilmesi, üretim için gerekli tesislerde gelişmiş teknolojiler kullanılması, mevcut tesislerin rekabet gücünü artırmak için sürekli olarak modernize edilmesi, tesislerin gereksinimi olan başta demir cevheri ve kömürün, öncelikle yerli kaynaklardan karşılanması üzerine kurulmalıdır.

2. Ülkemiz geleceğini planlama yetilerini yeniden kazanmalı, tüm ulusal kaynaklarımız kalkınma amaçlı olarak seferber edilmeli; istihdamı geliştirici politikalar benimsenmeli, çalışanların durumu, çevre ve enerji verimliliği gereklilikleri göz ardı edilmemelidir.
3. Kömür, demir cevheri gibi ham madde girdilerinin dünya piyasasında çok fazla yükselmesinden dolayı, ülkemizde yeni kömür ve cevher kaynaklarının araştırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Ülkemizdeki yegane koklaşabilir taşkömürü üretiminin yapıldığı Zonguldak havzasındaki üretim miktarının ve teknolojisinin geliştirilerek, demir çelik sektörüne yerli kaynak girdisinin artırılması ve dışa bağımlılığın azaltılması hedeflenmelidir.
4. Mevcut ve kurulacak demir çelik tesislerinin çevresel faktörleri göz önüne alınmalı, demir çelik endüstrisinin ürettiği atıkların ekonomiye yeniden kazandırılması yönündeki çalışmalar, aktif bir şekilde desteklenerek teşvik edilmelidir.
5. Türkiye demir çelik sektöründe yıllardır gündemde olan en önemli konu, ürün cinsi olarak yassı-uzun dengesizliğidir. 2003 yılında İskenderun'da başlayan

daha sonra 2006 yılından itibaren yapılan diğer yassı mamul yatırımlarıyla mevcut durumda yüzde 30 yassı, yüzde 70 uzun şeklinde olan yassı-uzun dengesi, yüzde 60 yassı, yüzde 40 uzun olacak şekilde hedeflenmelidir.

6. Demir çelik tesislerinin üretim teknolojilerinin yenilenmesi ve gelecekte rekabet edilebilirlik açısından geliştirilmesine öncelik verilmeli, katma değeri yüksek ve vasıflı yeni ürünlerin geliştirilmesi teşvik edilmeli, AR-GE çalışmalarına önem verilmelidir.

7. Gelişmişliğin göstergesi olan kişi başına çelik ve özellikle paslanmaz çelik tüketiminin yükseltilmesi hedeflenmeli, vasıflı ve

paslanmaz çelik üretimini hedefleyen yatırımlara hız kazandırılmalıdır.

8. Dünyanın en büyük hurda alıcısı olan Türkiye'nin yurt dışı hurdaya bağımlılığının azaltılması için yurt içi hurda üretiminin artırılmasına ve alternatif girdiler üretimine yönelik tedbirler alınmalıdır.
9. Yeni demir cevheri sahalarının bulunmasını ve düşük tenörlü cevherlerin zenginleştirilmesini mümkün kılacak tedbirler alınmalıdır.
10. Demir çelik endüstrisinde enerji girdi maliyetlerinin azaltılması yönünde gerekli çalışma, planlama ve yatırımlar yapılmalıdır.
11. Deprem bölgesi olan ülkemizde, depreme dayanıklı çelik konstrüksiyon yapı tekniği ve yapısal çelik uygulamaları geliştirilmelidir.
12. Daha önceki demir çelik kongrelerinin sonuç bildirgelerinde yer alan, "Demir Çelik Enstitüsü"nün kuruluş çalışmalarının başlatılması sevindiricidir. Enstitünün sektörün gereksinimlerine yanıt verebilecek şekilde ivedilikle yaşama geçirilmesi hedeflenmelidir.
13. Enstitünün demir çelik sektörünün tüm paydaşlarının, TMMOB, sektörle ilgili kamu ve diğer kuruluşların da katılımıyla, sektörde izlenecek politika ve hedeflerin belirlenmesinde öncülük etmesine katkı sağlanmalıdır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası